
Alumna: Raquel Gotarra Dalmau

Tutora: Emma Roglans Dalmau

La seva vida dins d'una copa. Síndrome alcohòlica fetal; irreversible i evitable

Presentació

Aquesta recerca neix davant el desconeixement personal i social de la Síndrome alcohòlica fetal, la qual ha adquirit un ressò internacional durant els darrers anys. Pretenc doncs, amb aquest treball, determinar quines repercussions té el consum matern d'alcohol etílic durant els períodes de gestació i lactància sobre el desenvolupament físic i psíquic d'un nadó, i realitzar una anàlisi social que permeti definir el coneixement sobre la malaltia i el consum alcohòlic fora de risc durant els respectius períodes.

Metodologia

Per tal d'assolir els objectius proposats inicialment vaig contactar amb AFASAF (Associació de Famílies Afectades per Síndrome Alcohòlica Fetal), que va proporcionar-me un enorme recull de dades del creixement dels seus fills. Mitjançant aquestes dades vaig elaborar les respectives corbes del creixement físic i psíquic. Per desenvolupar l'anàlisi psicològica vaig elaborar un qüestionari on se'ls plantejaven breus preguntes enfocades al coneixement de la salut mental dels respectius fills i filles.

La recerca en l'àmbit social vaig emprendre-la a partir d'un determinat qüestionari que va permetre analitzar específicament el coneixement social sobre la malaltia, el consum de l'alcohol i la consciència de la qual es disposa sobre aquest fet, en diferents intervals d'edat. Per dotar el meu treball amb una informació tècnica i precisa vaig contactar amb diferents especialistes: neuropediatra, directora de l'equip d'assessorament pedagògic, centre de diagnòstic i atenció precoç i una psicòloga infantojuvenil, els quals tracten la síndrome des d'àmbits completament diferents.

Cos del treball

Per al desenvolupament d'aquest projecte vaig seguir una estructura pautada per tal de diferenciar la recerca bibliogràfica i la recerca personal, la qual es dividí en un marc teòric i un marc pràctic.

En el marc teòric vaig desenvolupar-hi l'efecte que produeix l'alcohol consumit per la mare en el cos del nadó per tal de poder sintetitzar tot seguit la part pràctica. Vaig estudiar els diferents trastorns causats per aquest consum i, a partir dels tres més rellevants, vaig procedir a aprofundir en un estudi enzimàtic per tal de determinar el motiu principal pel qual aquests nadons tenen una sensibilitat més elevada davant la toxicologia de l'etanol i, per tant, poder determinar que el procés d'oxidació de l'etanol no es duu a terme de la mateixa manera. Aquest estudi va permetre determinar que la sensibilitat observada és deguda als mecanismes d'expulsió i disminució de les qualitats presents en aquest component.

En segon lloc vaig focalitzar-me en l'estudi simptomatològic de la Síndrome alcohòlica fetal, tractant el seu efecte en les estructures del sistema nerviós, el diagnòstic, les causes i característiques principals dels qui la pateixen, els signes i símptomes, etc. Tenint en compte que es tracta d'una patologia irreversible, cal destacar l'extrema dependència dels qui la pateixen sobre els respectius familiars, ja que els nadons amb Síndrome alcohòlica fetal presenten un retard mental i manca d'autocontrol, entre d'altres.

El marc pràctic s'estructurava en diferents hipòtesis, la finalitat de les quals era en tot moment proposar una possible resposta que es verificava o no mitjançant els resultats i les conclusions obtinguts amb els diversos qüestionaris. Per a la seva elaboració vaig preparar un seguit de qüestions que em van permetre analitzar diversos aspectes en una mateixa persona, com ara: quin tipus de coneixement disposa sobre la malaltia, quina creu que és la mesura de consum fora de risc, si creu que l'alcohol té una incidència directa sobre el fetus, etc. A causa de la presència d'hipòtesis relacionades amb el desenvolupament psíquic i físic, trobem un segon qüestionari que anava dirigit als familiars d'infants malalts de SAF.

Es van elaborar corbes del desenvolupament físic on es mostrava el resultat trobat en l'estudi de l'evolució (cm/edat) de l'índex de massa corporal (IMC), el pes i l'alçada dels individus. Aquest estudi em va permetre comprovar personalment una de les principals incidències observables en aquestes persones. Tot seguit, vaig procedir a analitzar-ne el respectiu desenvolupament psíquic mitjançant la taula Haizea-Llevant. En aquesta anàlisi es va estudiar el desenvolupament de determinats comportaments en relació amb l'edat pertinent.

Conclusions

En primer lloc considero que a mesura que s'ha anat desenvolupant el treball he assolit gran part dels meus objectius. Mitjançant els resultats obtinguts als qüestionaris de caràcter social, puc afirmar que el coneixement del qual disposa la societat sobre la síndrome és totalment insuficient a l'hora de ser conscients i preventius davant l'ús de l'alcohol durant l'embaràs. Aquest fet pot despertar certa inquietud i preocupació, ja que consegüentment ens trobem davant uns resultats on la mesura de consum fora de risc d'alcohol es troba, aproximadament, entre 1-3 copes a la setmana. Com en tots els casos, sempre hi haurà gent que n'estarà més o menys conscienciada, però és per aquest motiu que vaig decidir enfocar el meu treball de recerca cap a aquesta síndrome, per tal de fer arribar a la gent la importància de mantenir-se abstemi.

Gràcies als resultats de les corbes dels desenvolupaments vaig determinar que la resposta que més s'ajustava a la hipòtesi inicial era que, efectivament, l'alcohol té una incidència directa en el creixement i l'intel·lecte d'una persona. El resultat obtingut a les corbes del desenvolupament m'ha permès determinar que no tan sols és una síndrome que afecta l'organisme, sinó que també condiciona la vida diària dels familiars i pacients.

Aquest estudi no tan sols m'ha proporcionat un coneixement més rigorós sobre una malaltia que en un principi m'era totalment desconeguda, sinó també la lluita diària d'aquestes persones per aconseguir ser reconegudes mundialment per tal d'irradiar definitivament la presència de la síndrome, cosa que tan sols es troba a les nostres mans. Amb aquest projecte he volgut fer una crida a la moralitat de les persones que m'envolten, ja que he descobert que realment la seva desaparició es troba a l'abast de tots i cada un de nosaltres, tot i que no n'estem assabentats.

L'interès cap als nous coneixements pot atemorir al qui s'inicia des de zero, però pot arribar a canviar completament una societat dotant-la d'intel·ligència per tal de combatre situacions de risc com l'estudiada. Tot i pensar que no és cosa nostra el fet de canviar el món, penso que hauríem de ser més ambiciosos i lluitar per a una vida digna dels qui ens envolten.

Bibliografia

<https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/fetal-alcohol-syndrome/diagnosis-treatment/drc-20352907> – https://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwIem9iZgqjXAhVH-VRoKHQ_aCsYQFghAMAI&url= – https://www.cdc.gov/2Fncbddd%2Ffasd%2Ftreatments.html&usg=AOvVaw0BOUiCnVFZ2mr0VkkKgY_23 – http://www.gencat.cat/salut/butlleti_alcohol/patogenia.pdf file:///C:/Users/usuari/Downloads/541-1043-1-SM.pdf – <https://pubs.niaaa.nih.gov/publications/arh301/55-60.pdf> – http://www.npaihb.org/images/projects_docs/How%20Alcohol%20Affects%20the%20Baby.pdf – <https://depts.washington.edu/fasd/pn/index.htm> – <https://www.nofas.org/> – https://docs.wixstatic.com/ugd/af16d6_0af11de0c4e844b4931e-3b8b427ea9ba.pdf – <https://www.reproduccionasistida.org/la-ingesta-de-alcohol-en-las-primeras-semanas-de-embarazo-afecta-a-la-placenta/> – <https://www.cdc.gov/ncbddd/fasd/facts.html> – <https://kin450-neurophysiology.wikispaces.com/Alcohol+%26+Cerebellum> – <https://embryo.asu.edu/pages/effects-prenatal-alcohol-exposure-cerebellum-development> – <https://themedicalbiochemistrypage.org/es/ethanol-metabolism-sp.php> – <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3098972/> – https://www.cdc.gov/ncbddd/fasd/documents/FAS_guidelines_accessible.pdf – <http://www.manchester.ac.uk/discover/news/article/?id=11590> – <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1820628/> – https://ca.wikipedia.org/wiki/S%3ADndrome_alcohòlica_fetal – <https://ca.wikipedia.org/wiki/Metabolisme> **Imatge 1:** <https://www.bbc.co.uk/education/guides/z7mbkqt/revisi-on/5> **Imatge 2:** <https://www.bebesymas.com/nutricion-embarazo/el-triste-mapa-mundi-del-alcohol-durante-el-embarazo> **Imatge 3:** <https://unabiologaenlacocina.files.wordpress.com/2014/06/alcmetab.gif> **Imatge 4:** <https://www.pinterest.co.uk/pin/696228423613648912/> **Imatges 6 i 7:** Janet F. Williams, Vincent C. Smith, Fetal Alcohol Spectrum Disorders, *Pediatrics*, Vol. 136, núm 5, Novembre 2015, pàg 1395-1406. **Imatge 8:** <https://www.smj.org.sa/index.php/smj/article/view/9929/6964> **Imatge 9:** http://www.demneuropsy.com.br/detalhe_artigo.asp?id=368
